

■ v čísle ■

úvodník

*1

výstupy z výskumu

*2

aktuality a konferencie

*4

recenzia

*7

publikácia

*8

letná škola

*9

odporúčame

*11

kontakt

*12

■ ÚVODNÍK ■

Milí priatelia,

Dovoľujeme si Vám predstaviť ďalšiu publikáciu UVP – *Ťažké rozhodnutia: 5 prípadových štúdií verejnej politiky zo Slovenska*, ktorej editorkou je Katarína Staroňová.

Uvedená publikácia sa snaží reagovať na aktuálnu potrebu zvýšenia kvality a modernizácie vzdelávacieho procesu v podmienkach širšieho regiónu strednej a východnej Európy. Jednotliví autori (Miroslav Beblavý, Štefánia Košková, Andrej Salner, Emília Sičáková-Beblavá, Katarína Staroňová, Michal Vašečka) sa pokúsili formou prípadových štúdií priblížiť študentom ťažké rozhodnutia politikov a pracovníkov vo verejnej sfére a tak ukázať študentom, že každé rozhodnutie má svoje výhody i nevýhody, ale predovšetkým vplyvy, ktorých si musí byť decisor vedomý. Aj rozhodnutie nekonať má totiž svoje dopady. Forma prípadových štúdií tak pomáha študentom simulovať reálny život a spôsob rozhodovania z vnútra, t.j. akoby bol študent priamo v pozícii starostu, štátneho zamestnanca, pracovníka samosprávy, politika či poradcu.

Uvedený výskum autori spracovali na základe projektu Rozvoja inovatívnych vzdelávacích materiálov vo verejnej politike a správe (Developing Innovative Teaching/ Training in Public Policy and Administration). Projekt podporil LGI - Local Government and Public Service Reform Initiative.

Publikácia bude k dispozícii na Ústave verejnej politiky. V prípade záujmu nás kontaktujte, radi Vám uvedenú publikáciu pošleme.

Alena Holíková

■ Výstupy z výskumu ■

Zákon o slobodnom prístupe a vyhľadávanie informácií v oblasti legislatívy (II časť)

V minulej časti sme pred stavili webovú stránku vlády SR, www.rokovania.sk, dnes sa zameriame na stránku Národnej rady SR, konkrétne sekciu digitálnej knižnice. Na rozdiel od vládnej stránky, ktorá poskytuje iba obmedzené množstvo informácií spreď roku 2000, a žiadne spreď roku 1997, archív digitálne knižnice (www.nrsr.sk/dk/) obsahuje niektoré dokumenty z rokovaní Slovenskej národnej rady, či Snemu kráľovstva českého v období rokov 1848-1918.

Digitálna knižnica obsahuje v elektronickej forme texty parlamentných dokumentov (návrhy zákonov vrátane dôvodových správ a uznesení), stenografických správ a ďalších parlamentných dokumentov. Ide o spoločný projekt českého a slovenského parlamentu, ktorý nadviazal na pôvodný projekt digitálnej knižnice českého parlamentu. Znamená to, že môžete získať prístup nielen k dokumentom, vytvoreným slovenskými zákonodarnými zbormi, ale aj zákonodarnými orgánmi ČR.

V rámci vyhľadávania, ktoré však nie je priateľsky naladené voči užívateľovi (od nefunkčnosti serveru digitálnej knižnice až po neprehľadné výsledky vyhľadávania) môžete zadávať údaje o type zákonodarného zboru; komore; volebnom období; type schôdze, type dokumentu, či čísle príslušného dokumentu.

Nasledujúci prehľad Vám priblíži rozsah údajov, ktoré môžete v digitálnej knižnici objaviť (dokumenty sa v nej zjavujú priebežne, niektoré obdobia sú spracované podrobnejšie, iné menej. Dokumenty majú zvyčajne formát pdf.)

- stenografické správy r. 1861, r. 1908 – 1911 (Zemský snem), od r. 1918 (výberovo) po súčasnosť;
- tlače: dokumenty, ktoré sa prerokovávali na schôdzach Parlamentu od r. 1918, návrhy zákonov, medzinárodné zmluvy,

štátne rozpočty, správy, interpelácie, uznesenia výborov;

- pozvánky na schôdzu a návrh programu schôdzí;
- uznesenia príslušnej komory Parlamentu;
- uznesenia Organizačného výboru Poslaneckej snemovne 1993. – 1998
- uznesenia Predsedníctva Českej národnej rady (1990 – 1992);
- dokumenty výborov: pozvánky na schôdzu výborov, zápisy z rokovaní výborov, uznesenia výborov, dokumenty podvýborov a komisií;
- legislatívny proces z hľadiska Poslaneckej snemovne;
- parlamentné dokumenty (pozvánky, prezenčné listiny, tlače, vládne návrhy, uznesenia, hlasovania) so schôdzí pléna SNR A NRSR 1989 – 1994 a Predsedníctva SNR 1989 – 1992;
- parlamentné dokumenty Národného zhromaždenia republiky Československej r.1929 – 1960;
- parlamentné dokumenty SNR r. 1939 – 1940;
- stenografické správy Snemu Slovenskej republiky r. 1939 – 1945;
- stenografické správy SNR r. 1945 – 1968;
- parlamentné dokumenty Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky r. 1969 – 1986;
- stenografické správy a uznesenia SNR r. 1969 – 1989;
- stenografické správy SNR a uznesenia r. 1989 – 1992;
- stenografické správy NR SR r. 1992 až 1994;
- dokumenty výborov, pozvánky na schôdzu výborov, zápisy z rokovaní výborov a uznesenia výborov.

Spracované podľa údajov www.nrsr.sk/dk/

Erik Láštic

Osobitné indikátory preferencií vo verejnej politike – Logrolling

Dôsledné poznanie preferencií občanov, je jednou z nevyhnutných súčastí efektívneho formulovania a implementovania verejnej politiky. V procese evaluácie týchto dvoch sekvencií verejnej politiky sa využíva najmä proces voľby a to či už z hľadiska vertikálneho, prostredníctvom výberu aktérov verejnej politiky, väčšinovým, proporcionálnym alebo zmiešaným volebným systémom, alebo z hľadiska horizontálneho – Priamou, Referendovou alebo Participačnou demokraciou.

Pomerne malý priestor sa však vo verejnej politike venuje tzv. osobitným indikátorom preferencií, za ktoré môžeme považovať najmä – Logrolling, Exit a hlas a verejnú mienku.

Priestor ktorý nám poskytuje Public Policy News, sa preto pokúsime venovať práve týmto osobitným indikátorom, pričom v tomto čísle začneme Logrollingom.

1. Logrolling

„Väčšina fyzických a duchovných prvkov spoločnosti vrátane krásy, inteligencie, poznatkov, športového talentu, nerastného bohatstva, pozemkov sa rozdeľuje na základe peňažných platieb. Nie je to tak s hlasmi na politickom trhu... aspoň nie otvorene.“^d To, že jeden občan nemôže podplatiť iného v súvislosti s jeho voľbou – hlasovaním na politickom trhu znamená, že tí občania, ktorí sú v politickej menšine, nebudú môcť realizovať svoje ciele ani vtedy, ak sú tieto ich preferencie mimoriadne silné a dokonca intenzívnejšie ako preferencie určitej menšiny. Môže to byť napr. otázka snahy o získanie nejakého úradu, či dosiahnutie mimoriadne dôležitého rozhodnutia v pre daného jednotlivca dôležitej otázke, za dosiahnutie ktorého by bol ochotný aj zaplatiť. Takáto platba je však v jednotlivých demokratických štátoch buď priamo zakázaná zákonom, alebo je súčasťou určitého zvyku, či morálky konkrétnej spoločnosti.

^d Johnson, D. B., *Teória verejnej voľby - Úvod do novej politickej vedy*, Bratislava: Sofa, 1997, str. 219

Hoci priama platba za získanie takejto podpory nie je umožnená, výmena hlasov za hlasy nie je v demokracii zďaleka taká nezvyčajná ako by sa možno mnohí občania domnievali. Napriek tomu, že sa takéto vymieňanie hlasov môže zdať ako činnosť, ktorá je na hrane prinajmenšom etických a morálnych kódexov, možno povedať, že minimálne z hľadiska verejnej politiky ju považovať za prínos.

Takéto „obchodovanie“ s hlasmi nazývame Logrolling a dochádza k nemu vždy vtedy, ak sa prerokujú dva, alebo viaceré problémy a relatívne intenzity preferencií voličov sa navzájom líšia. Za prínos sa Logrolling považuje preto, lebo ak by neexistoval, tak by demokratickej spoločnosti pravdepodobne dominovali len preferencie jednoduchej väčšiny občanov s menej intenzívnymi preferenciami. Práve Logrolling totiž umožňuje vymeniť voličom menej naliehavé preferencie za naliehavjšie, čím sa prispieva k tomu, že menšiny so silnými preferenciami na základe takejto výmeny hlasov zvýšia čistý blahobyť spoločnosti. D. B. Johnson to vysvetľuje na príklade, ktorý predpokladá, že užitočnosť troch voličov z prijatia dvoch oddelených rozhodnutí X a Y vyzerá tak, ako ukazuje nasledovná tabuľka:

Rozhodnutia

Voliči	X	Y
A	- 200	- 200
B	- 400	+ 1000
C	+ 1200	- 600
Čistý spoločenský prínos	+ 600	+ 200

- Jednotlivec A je proti obom rozhodnutiam, pretože z nich získava negatívnu užitočnosť
- B súhlasí s Y, je však proti X
- C podporuje X, je však proti Y
- Celkový spoločenský úžitok z prijatia každého rozhodnutia je 600 pre X a 200 pre Y

Bez použitia Logrollingu by nebolo prijaté ani jedno rozhodnutie, zatiaľ čo jeho využitím boli

schválené obe rozhodnutia. B a C sa totiž môžu dohodnúť na výmene hlasov, pričom B bude ochotný hlasovať za X ak C bude hlasovať za Y. Obe rozhodnutia sa následne na potešenie B a C a sklamanie A prijali.

Z tohto príkladu je teda zrejmé, že výhodná výmena hlasov je možná len vtedy, ak medzi jednotlivými voličmi existujú rozdiely v intenzite preferencií. Ak by bol totiž úžitok pre B z prijatia rozhodnutia Y 400 alebo menej, B by s výmenou hlasov nesúhlasil, pretože by s prijatím X stratil rovnaké množstvo užitočnosti ako by získal prijatím Y.

Kritici Logrollingu sa vo svojej argumentácii zameriavajú v rámci nášho príkladu na situáciu jednotlivca A, ktorého vidia ako poškodeného. Pravdou však je, že prijatím daného rozhodnutia získajú B a C podstatne viac ako A stratí, čo znamená, že sa spoločenský blahobyt neznižuje ale naopak zvyšuje. Takáto situácia však nemusí byť pravidlom, čo kritikov Logrollingu významne posilňuje. Ďalším dôležitým argumentom kritikov Logrollingu, je totiž tá skutočnosť, že sa jeho použitím môžu významne zvýšiť výdaje daného štátu, pričom daňové zaťaženie sa môže jeho prostredníctvom presunúť na iných, resp. aj na tých, ktorí z konkrétneho rozhodnutia nebudú mať žiadny úžitok, či dokonca im z neho hrozí aj strata. Napriek tomu, sa pri dostatočnej spoločenskej kontrole, ktorá je ďalším dôležitým predpokladom efektívnej verejnej politiky dá predpokladať, že k takýmto situáciám bude dochádzať len zriedkavo a preto možno Logrolling ako jeden z osobitných indikátorov verejnej politiky, chápať viac menej pozitívne. Aj preto možno dôslednejší výskum Logrollingu, rovnako ako aj ostatných dvoch spomenutých indikátorov preferencií - Exitu a hlasu a verejnej mienky, ktorým sa budeme venovať v ďalších číslach Public Policy News, považovať v rámci verejnej politiky a to či už ako vedeckej disciplíny, či spoločenskej praxe za jej novú výzvu.

Martin Klus

AKTUALITY A KONFERENCIE

Study on the social and labor market integration of ethnic minorities

I am currently working on the project initiated by the prestigious Bonn-based think-tank Institute for the Study of Labor. Project deals with issues of discrimination, segregation, and marginalization of ethnic minorities that are in stark conflict with the cornerstone values of the EU as embedded in *acquis communautaire*. Yet, social and economic disintegration remains an everyday challenge to millions of members of ethnic minorities living in the EU today. Ethnic integration challenges appear in a variety of forms, from unequal access to health care and social services to unemployment, underemployment, and substandard remuneration of individuals belonging to different ethnic minorities. Labour market segmentation is a particularly worrisome issue, since equal labour market opportunities are a cornerstone for achieving the key objectives of the European Employment Strategy, as defined by full employment, increased productivity and enhanced quality of work, and strengthened social cohesion and inclusion. Therefore, it is imperative for the European society to strengthen labour market integration of ethnic minorities.

To this end, a large number of legislative acts, policies, and local actions have been implemented to date. The overriding objective of the study on the social and labour market integration of ethnic minorities in Europe is to provide the High Level Group on the social and labor market integration of minorities (HLG) and the European Commission (EC) with –

1. an expert analysis of the labor market situation for relevant ethnic minorities,
2. identification and description of the barriers relevant ethnic minorities face in the labor market and actual and potential policies aiming at overcoming these barriers,

3. policy evaluation including identification of best policy and business conduct practices,
4. policy recommendations concerning overcoming the barriers ethnic minorities face in European labor markets to support the High Level Group in formulating its recommendations to the EU Commission.

In the first part of the study the team will provide the contextual framework describing the labour market situation of ethnic minorities in the EU member states. We will document if, and to what extent, different ethnic minorities, such as Roma in Slovakia, Muslims in Western Europe, or the Russian speaking population in Latvia, experience discrimination and segregation in the labour market. An inclusive understanding of ethnic minority such that the relevant minorities in Europe are covered will be adopted. At the same time, to facilitate cross-country comparability, more refined definitions of ethnic minorities will be investigated.

The second part of the report will identify the external and, whenever possible, internal barriers that members of ethnic minorities face in the labor market. To this end, we will use different datasets available through IZA's own Data Service Centre and microeconomic techniques. The key focus in this section will be to identify labour market discrimination of ethnic minorities. Discrimination will be measured using standard labour economic techniques, taking the majority group in the specific country as the reference group. In close cooperation with our country experts policies which aim to eliminate labour market discrimination practices will be identified and described. In the third part of the report different public policies and private initiatives on labour market integration of ethnic minorities will be evaluated, distinguishing three levels of policy implementation: (i) the EU level, (ii) the country level, (iii) and the local level. In the comparative analytical framework, the key evaluation dimensions that are proposed to be employed include relevancy, efficacy, timing,

fairness, and feasibility. Specifically, researchers will ask if the labour market policies are relevant concerning EU objectives, whether they accomplish the desired results, whether they do so in the most efficient way and at the right time, whether the policies equally treat different social groups and sexes, and whether the policy objectives as such are realistic. In this part public policies and business practices in different countries that have proven to be successful in integrating ethnic minorities into the labour market will also be examined and several case studies will be presented. IZA network of country experts will provide the team with local knowledge and will serve as the liaison persons for the identification of relevant businesses and stakeholders, including practitioners, labour unions, and NGOs.

The last part will conclude with policy implications and recommendations on how to improve labour market integration of ethnic minorities in the EU member states. This part will be predominantly draw on the insights of the renowned international economic and policy experts in the IZA team. The IZA team will assign relatively larger weights to parts three and four of the study. The first two parts of the study will serve to establish the context and provide the inputs for the analysis in the two latter parts of the study.

Michal Vašečka

Seminár Ohrid

V dňoch 16. - 17. februára sa v macedónskom letovisku Ohrid uskutočnil seminár organizovaný kosovským ministerstvom pre verejné služby a financovaný britským ministerstvom pre medzinárodný rozvoj. Na uvedenom seminári prednášal som prednášal o slovenskej skúsenosti s auditmi/reorganizáciou štátnej správy. Jeho témou bola skúsenosť iných tranzitívnych krajín s auditmi štátnej správy (tzv. functional reviews). Na seminári prednášali experti z Albánska, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Lotyšska a Slovenska.

Dôvodom organizácie seminára bol pripravovaný audit štátnej správy v Kosove financovaný britským ministerstvom pre medzinárodný rozvoj a jeho cieľom bolo objasniť prítomným vyšším štátnym úradníkom (stálym štátnym tajomníkom ministerstiev, riaditeľom štátnych organizácií a ďalším) zmysel, metódy aj riziká tohto prístupu.

Miroslav Beblavý

Škandinávská škola verejnej politiky

Mnohí slovenskí študenti a akademici zaoberajúci sa verejnou politikou uvažujú kam by sa vybrali na semester-dva študovať či analyticky pracovať do zahraničia. Medzi najbežnejšími destináciami sú Nemecko, Británia či Francúzsko, niekto sa možno dostane do USA či Kanady. Iba málokto z našich končín smeruje do škandinávskych krajín, čo je trochu škoda, pretože v rámci rôznych medzinárodných hodnotení patria viaceré škandinávске univerzity v oblasti politických vied stabilne medzi najúspešnejšie na Európskom kontinente. Na poli organizačných teórií a verejnej politiky je obzvlášť Nórsko, a najmä univerzity v Oslo a v Bergene, už niekoľko desaťročí na špici vo svetovom meradle. Súvisí to s viacerými faktormi.

Koncom 60-tych a začiatkom 70-tych rokov minulého storočia pôsobili na Univerzite v Bergene vedci svetového formátu ako politológ Stein Rokkan alebo antropológ Fredrik Barth. Rokkanove práce o formovaní štátov v západnej Európe, niektoré z nich v spolupráci s Charlesom Tillym alebo Shmuelom Eisenstadtom, sú dodnes štandardnými referenciami v politologickej literatúre. K rozvoju bergenského kontextu prispel v 70-tych a 80-tych rokoch rozhodujúcou mierou Johan Olsen, ktorý v spolupráci so stanfordským politológom a organizačným teoretikom Jamesom Marchom položil základy neo-inštitucionálnej analýzy v politických vedách. Ich článok “The New Institutionalism: Organizational Factors in Political Life” publikovaný v roku 1984 v *American Political Science Review* bol v nedávnom prieskume

vyhlásený za šiesty najcitovanejší článok v tomto prestížnom časopise za posledných sto rokov. Podstatou tohoto teoretického prúdu analýz verejnej politiky je skeptický postoj k predstave, že aktéri verejnej politiky sú plne racionálni a vedia presne čo chcú, rozumejú, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov, a majú autoritu na presadenie svojich predstáv. Bergenský a stanfordský analytici upriamovali pozornosť na fakt, že verejná správa funguje v organizačných kontextoch s odlišnými súbormi noriem a procedúr, kde nie je vždy jasné, aké priority a pravidlá sú relevantné. Ústrednú úlohu teda zohrávajú inštitucionálne role aktérov a inštitucionálne rámce, v ktorých operujú, pretože tie ovplyvňujú ako sa jednotlivé normy a procedúry interpretujú v odlišných situáciách. Okrem priekopníctva v etablovaní teoretických paradígm bol Olsen a jeho bergenský kolegovia za tzv. Analýzou moci (*Maktutredningen*), v ktorej koncom 70-tych rokov na objednávku nórskeho parlamentu preskúmali rôzne aspekty výkonu moci a kvalitu demokracie v rôznych segmentoch nórskeho politického systému a nórskej spoločnosti. Úspech tohto výskumného projektu, ktorého poznatky dodnes formujú výkon verejnej politiky v Nórsku inšpirovali i ostatné škandinávске krajiny, ktoré si takisto objednali vlastné “analýzy moci” (Olsen napríklad viedol medzinárodný tím expertov, ktorí vykonali analýzu moci vo Švédsku na zákazku Švédskeho parlamentu koncom 80-tych rokov). Dánsko, Nórsko i Švédsko v posledných rokoch vykonali už druhú sériu “analýz moci”, ktoré sa tak stali trvalou súčasťou systémovej sebareflexie a skvalitňovania demokracie v škandinávskych krajinách. Johan Olsen v súčasnosti vedie Centrum európskych štúdií ARENA na Univerzite v Oslo, ktoré patrí medzi stabilných dodávateľov inovatívnych a vplyvných koncepcii do medzinárodnej akademickej i politickej debaty o charaktere Európskej Únie. Inštitút politických vied na Univerzite v Oslo sa okrem svojho už tradične silného postavenia vo výskume medzinárodnej politiky (Jeffrey Checkel, Janne Haaland Matlary) pevne etabloval takisto vrámci výskumu tzv. *New Public Management-u* (Tom Christensen) ako i vo výskume elektronizácie

verejnej správy či modernizácie lokálnej samosprávy (Harald Baldersheim, Larry Rose).

Väčšina nórov výborne ovláda angličtinu a univerzity ponúkajú mnohé kurzy v angličtine. Okrem toho tu panuje neformálna a nehierarchická atmosféra podporujúca kreatívne myslenie a umožňujúca blízky kontakt s poprednými akademikmi. Netreba snáď pripomínať, že vďaka nórskemu ropnému bohatstvu sú nórske univerzity na tom po materiálnej stránke v porovnaní s väčšinou univerzít v Európe mimoriadne dobre, čo sa odráža nie len na vybavení študovni, ale aj na častom pozývaní medzinárodných expertov z rôznych kútov sveta. Čo sa týka konkrétnych možností štúdia, pre pokročilých študentov politológie a verejnej politiky by mohol byť zaujímavý dvojročný študijný program v angličtine M.Phil.in Public Administration na Univerzite v Bergene, na ktorý sa dá získať nórske štátne štipendium v rámci tzv. Quota programu.

Jozef Bátora

■ RECENZIA ■

Inštitucionálne dilemy pri zabezpečení verejných služieb¹

Miroslav Beblavý, Emília Sičáková-Beblavá

Aké faktory ovplyvňujú zabezpečovanie služieb verejným sektorom? Aký vzťah existuje medzi zadávateľom a dodávateľom verejných služieb? Aké sú rozdiely medzi jednotlivými typmi poskytovateľov verejných služieb? Ako efektívne a kvalitne zabezpečiť poskytovanie verejných služieb na Slovensku? Na tieto otázky sa v novej publikácii *Inštitucionálne dilemy pri zabezpečovaní verejných služieb* snažia odpovedať autori Emília Sičáková-Beblavá a Miroslav Beblavý. Odpoveď pri tom nie je priamočiara. Hoci trendom v OECD krajinách a i na Slovensku (publikácia ponúka empirické dáta z obdobia 1994-2006, ktoré poukazujú na posun od interného spôsobu poskytovania služieb

k externému) je v čoraz väčšej miere využívať hybnú silu konkurencie v rámci trhových podmienok, „nie je to vlastnícka forma, ale podmienky, v ktorých sa produkcia [verejných služieb] uskutočňuje,....ktorá určuje efektívnosť a kvalitu produkcie kolektívnych statkov” (s. 36). Hlavnou témou publikácie je charakterizácia podmienok a modalít zabezpečovania verejných služieb, ktoré tak môžu uľahčiť rozhodovanie zadávateľa pre vhodný spôsob a formu.

Publikácia je prínosom hneď v niekoľkých rovinách. Najcennejšia časť publikácie spočíva v pokuse autorov skúmať dilemu zabezpečovania a spôsoby a formy poskytovania verejných služieb v slovenských reáliách, ktorá sa opiera o empirický výskum na úrovni miestnych samospráv a hlboké poznatky z fungovania verejnej správy na centrálnej úrovni. Autori prichádzajú vo svojom empirickom výskume k podobnému záveru ako mnohí iní pred nimi: totiž, že efektívnosť zabezpečovania verejných služieb prospieva konkurencia na trhu služieb a možnosť spotrebiteľského výberu predovšetkým pri tzv. technických službách, ktorých množstvo a kvalita sa dá ľahko merať. Avšak pri aplikácii v praxi, poukazujú autori, faktory ako je schopnosť jasne definovať aspekty objednávannej služby, vrátane kvality, alebo schopnosť správneho nastavenia motivácie poskytovateľa môže výrazne ovplyvniť výslednú kvalitu (a efektívnosť) poskytovanej služby. Autori takisto poukazujú na nutnosť transparentných mechanizmov a istú mieru kontroly nad poskytovaním služieb predovšetkým vzhľadom na nízku konkurenciu na trhu poskytovania sledovaných služieb, ba až na monopolné postavenie určitých dodávateľov na príslušnom trhu, čo potenciálne vytvára priestor pre neefektívne správanie, vrátane korupcie a patronáže (napríklad, autori uvádzajú prípady nevýhodných kontraktov miest aj na 20 rokov čo neguje výhody trhového správania sa). Autori upozorňujú, že „samotná existencia externého spôsobu zabezpečovania služieb neznamená, že spotrebiteľia získavajú z nákladovej efektívnosti obchodných spoločností....a preto ďalšou dôležitou oblasťou výskumu je podľa nás skúmanie spôsobu alokácie kontraktov, dĺžku kontraktov

¹ Bratislava: Transparency International Slovensko, 2006.

a vytváranie podmienok pre konkurenciu na trhu a konkurenciu na získanie trhu“ (s.131).

Diskusia o spôsobe a forme poskytovania verejných služieb nie je vo svete nová. Akademický svet i praktici sa snažia vyhodnocovať doterajšie skúsenosti s rôznymi formami a spôsobmi, či už priamym poskytovaním, kontrahovaním (kontraktingom či outsourcovaním) alebo formou verejnosúkromných partnerstiev PPP. V úvodných kapitolách sa autori venujú zadefinovaniu konceptu verejných služieb a interpretácii a kritike jednotlivých teórií z pohľadu zabezpečovania verejných statkov. Autori pritom nevyužívajú len ekonomický pohľad na verejné statky (osvietenský despotizmus, teória fiskálnej výmeny, teória verejnej voľby a teória transakčných nákladov), ale v krátkosti rozoberajú i politologické, sociologické a ekonomické modely rozhodovania, ktoré majú takisto vplyv na výber spôsobu a formy zabezpečenia verejných služieb. Autori tak reflektujú na existujúcu vedeckú debatu o príčinách úspechu či neúspechu (žiaľ publikácia nepribližuje vo svojom prehľade základných náhľadov hlavných predstaviteľov jednotlivých

smerov v tejto diskusii, čo je na škodu pre slovenského čitateľa) a ponúkajú tak slovenskej odbornej i laickej verejnosti komplexný súhrn súčasných náhľadov na problematiku zabezpečovania a typov poskytovania verejných služieb.

Veľká časť publikácie je venovaná tzv. modalitám zabezpečovania verejných služieb a autori ponúkajú niekoľko existujúcich pohľadov na výber vhodnej formy a spôsobu poskytovania služieb. Pohľad je tak na postavenie občana v rozhodovaní pri spotrebe služieb, na základné spôsoby trhového a netrhového poskytovania služieb ako i na poskytovateľa služby, t.j. interné (alebo priame poskytovanie), externé (alebo kontrahovanie, kontrakting či outsourcing) alebo PPP. Autori sa pokúšajú rozlíšiť medzi zabezpečovaním a poskytovaním služieb a definovať vzťah zadávateľa a vykonávateľa.

Hoci táto diskusia prináša veľmi cenné náhľady pre decísora, text striedavo používa rôznu terminológiu (outsourcing / kontrakting / kontrahovanie alebo vykonávateľ / dodávateľ / poskytovateľ služieb) čo vnáša nejasnosť do textu a môže čitateľa zmiasť. Napriek tomu, publikácia ponúka nielen prehľadný výpočet faktorov, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie vo vzťahu k zabezpečeniu verejných služieb, ale predovšetkým analyzuje silné a slabé stránky rôznych právnych foriem existujúcich subjektov verejnej správy na miestnej a centrálnej úrovni v SR, ktoré môžu poskytovať verejné služby. V slovenskom kontexte ide o ojedinelú publikáciu, ktorá sa snaží zprehľadniť a vyhodnotiť zmes rôznych organizácií, ktoré tu fungujú a priradiť „najvhodnejší“ typ aktivít a služieb. Autori znovu poukazujú na fakt, že neexistuje „jediný správny model... a príslušná organizačná forma závisí od cieľov verejného sektora“ (s.87).

Na záver je možné len konštatovať, že spôsob spracovania náročných teoretických častí a štýl diskusie v aplikovaní na slovenské reálie v publikácii *Inštitucionálne dilemy pri zabezpečovaní verejných služieb* je neoceniteľným podkladom pre ďalšiu diskusiu a výskum v problematike zabezpečovania verejných služieb tak na centrálnej ako i miestnej úrovni. Každý čitateľ, či už z radov odbornej alebo laickej verejnosti, si nájde v texte a analýze to svoje. Výzvu poskytnúť prehľad základných teórií a aplikovať ich na slovenské problémy a reálie zvládli autori bravúrne a môžeme sa len tešiť, že slovenskej vedeckej komunite vo verejnej správe bola hodená rukavica takej vysokej kvality.

Katarína Staroňová

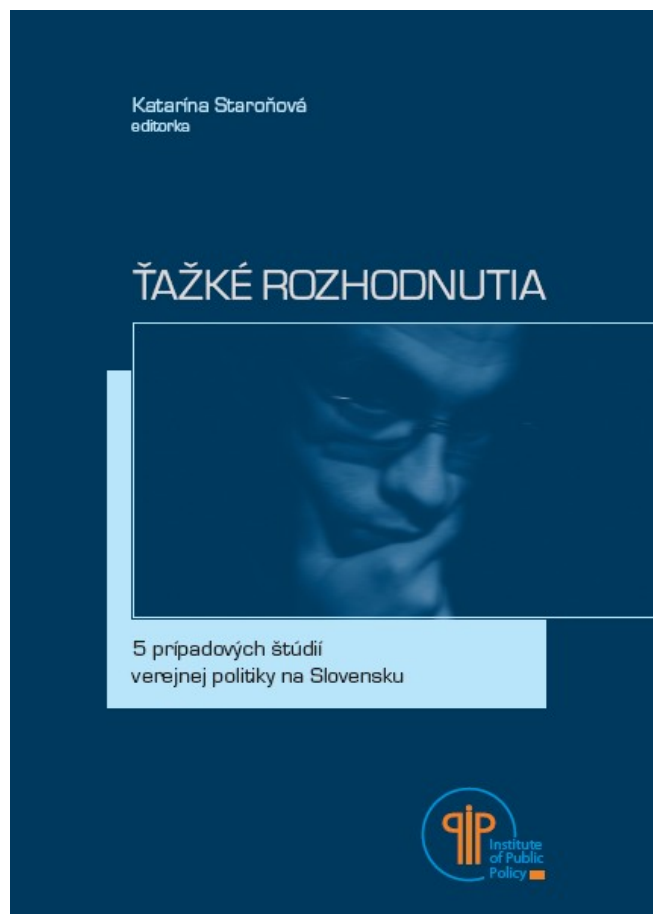
PUBLIKÁCIA

Ťažké rozhodnutia: 5 prípadových štúdií verejnej politiky zo Slovenska

Uvedená publikácia bola vydaná dvojjazyčne (slovensko-anglicky) na ÚVP, Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK v Bratislave jej editorkou je Katarína Staroňová. Stručnú rešerš Vám ponúkame v uvedenom článku :

Autori publikácie *Ťažké rozhodnutia: 5 prípadových štúdií verejnej politiky zo Slovenska* sa snažia reagovať na potrebu zvýšenia kvality a modernizácie vzdelávacieho procesu v podmienkach širšieho regiónu strednej a východnej Európy. Publikácia prináša päť pôvodných prípadových štúdií z prostredia Slovenska, ktoré autori spracovali na základe vlastného výskumu a reálnych skutočností a dát, a ktoré predstavujú jado samostatných kapitol. Každá kapitola sa skladá z krátkej anotácie, ktorá približuje základnú rozhodovaciu dilemu a prostredie prípadovej štúdie, samotnej prípadovej štúdie s otázkami pre študentov na jej konci a inštrukcie pre vyučujúceho, ktorá poskytuje odporúčaný postup využitia prípadovej štúdie a teoretického rámca s odporúčanou literatúrou na štúdium. Inštrukcia pre vyučujúceho je pomôckou pre vyučujúcich pri ich príprave na výučbu. Je to návod, ktorý je možné variovať a prispôbiť konkrétnym vzdelávacím cieľom a výstupom toho-ktorého vzdelávacieho programu či predmetu, úrovni vedomostí a zručností študentov či cieľom vyučovacej hodiny. Okrem samotných piatich kapitol s piatimi prípadovými štúdiami, v úvodnej kapitole najprv približujeme spôsob výučby s prípadovou štúdiou vo všeobecnosti. Táto časť má význam predovšetkým pre vyučujúcich, ktorí nemajú ešte skúsenosť s vyučovaním prípadových štúdií a radi by zaradili tento nový interaktívny pedagogický nástroj do svojho vyučovacieho procesu. Prvá prípadová štúdia (*Reakcia samosprávy na fiskálny šok*, autori Miroslav Beblavý – Emília Sičáková-Beblavá) sa venuje problematike verejných financií na miestnej úrovni správy vecí verejných a prináša pohľad na samosprávu po finančnej decentralizácii. Ako sa vedenie mesta vyrovnalo s novým systémom fiskálnych pravidiel?

Aký vplyv má táto skutočnosť na politickú ekonomiu tvorby rozpočtu mesta? Druhá prípadová štúdia (*Dilema zabezpečovania verejných služieb: Odťahová služba*, autori Katarína Staroňová, Andrej Salner) sa takisto odohráva na úrovni samosprávy a zaoberá sa otázkou spôsobu a formy zabezpečovania verejných služieb, konkrétne odťahovej služby v stredne veľkom meste. Táto prípadová štúdia približuje diskusiu a rozhodovanie o privatizácii,

kontrahovaní či priamom poskytovaní tejto verejnej služby. Aké skutočnosti má mať starosta na pamäti, aby zabezpečil kvalitné poskytovanie verejnej služby? O aký problém vlastne ide? Tretia a štvrtá prípadová štúdia sa venujú novým systémom kompetencií a ich financovania a približuje obce so značným percentom rómskeho obyvateľstva. Jedna prípadová štúdia (*Využívanie nástrojov štátnych politík pri poskytovaní lokálnych služieb: Vzdelávanie rómskych detí*, autori Štefánia Košková, Andrej Salner) z pozície zriaďovateľa základných škôl mapuje možnosti využívania na miestnej úrovni nástroje štátnej politiky pri skvalitňovaní poskytovania vzdelávacích služieb obyvateľom v etnicky zmiešaných obciach. Na základe dát a vedomostí o financovaní školstva, sú študenti nútení riešiť problém organizácie vzdelávania v obci. Zároveň, na obce prešla i zodpovednosť za bývanie, ktoré pre sociálne slabšie skupiny občanov, ktorí nie sú schopní si prenajímať alebo kupovať nové obydľia za trhové ceny, sa stáva nedostupným. Štvrtá prípadová štúdia (*„Rómske bývanie“ v obci Rakúsy* ako výzva pre tvorcov verejnej politiky, autori: Katarína Staroňová, Michal Vašečka) nastoľuje otázku bývania ako hospodárskeho, sociálneho a

kultúrneho práva a ako sa obce s existujúcimi segregovanými rómskymi osadami môžu s daným problémom popasovať. Ide o technické riešenie za využitia dostupných nástrojov štátnej bytovej politiky alebo je takéto riešenie nepostačujúce? Na záver posledná prípadová štúdia v tejto publikácii (Inštitúcie, záujmy a médiá: Verejná politika a prípad Andrey B., autor Miroslav Beblavý) približuje prostredie verejnej správy ako priestor s množstvom aktérov s rôznymi záujmami, kde je dôležité rozhodnúť čo sú legitímne záujmy.

Každá prípadová štúdia bola pripravená inými autormi, ktorí vykonali aj primárny výskum a zber dát. Preto má každá prípadová štúdia aj svoj štýl písania, formulovania problému a odporúčaného postupu výučby. Niektoré prípadové štúdie ponechávajú pôvodný názov i dáta, kde autori vykonali primárny výskum, iné prípadové štúdie pozmenili názvy miest/obcí a dát. Napriek tomu, všetky sú založené na skutočných udalostiach a rozhodovacej dileme, ktorej predstavitelia verejnej správy v danom čase čelili. Výskum a práca na prípadových štúdiách bol vykonaný v rámci projektu Rozvoja inovatívnych vzdelávacích materiálov vo verejnej politike a správe (Developing Innovative Teaching/ Training in Public Policy and Administration) organizácie Local Government and Public Service Reform Initiative.

Verím, že táto publikácia Vám prinesie radosť z vyučovania odborov vo verejnej politike a iných príbuzných odboroch. Budeme len radi, ak sa podelíte so skúsenosťami s využívaním uvedených prípadových štúdií vo Vašom vyučovacom procese, prípadne sa podelíte s nami so skúsenosťami využitia vlastných prípadových štúdií.

6. ročník Višegrádskej letnej školy 2007

Letná škola V4 – Krakow
Višegrádska letná škola 2007
Miesto konania: Krakow, Poľsko
Termín: 8. - 21. júla 2007

Cieľ

Cieľom Višegrádskej letnej školy je vytvoriť fórum pre výmenu znalostí a vízií, ako aj vytvoriť alternatívne vzdelávacie prostredie pre mladých ľudí zo strednej a východnej Európy. Program umožňuje oboznámiť sa so súčasnými spoločenskými, kultúrnymi, ekonomickými, politickými a bezpečnostnými otázkami a taktiež poskytuje účastníkom možnosť spoznať sa navzájom a iniciovať medzinárodnú spoluprácu medzi krajinami.

Ludia

Na programe sa zúčastní 50 mladých ľudí (vysokoškolských študentov, absolventov, doktorandov, novinárov, učiteľov a pod.) z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Slovenska, Ukrajiny, Moldavska, doplnených o účastníkov z ďalších krajín strednej a východnej Európy, ktorí majú možnosť prehĺbiť a vymeniť si navzájom svoje poznatky a skúsenosti o aktuálnych témach, vytvoriť nové priateľstvá a stretnúť sa s poprednými európskymi expertmi.

Program

Program piateho ročníka Višegrádskej letnej školy zahŕňa témy ako skúsenosti z "being European", procesy demokratických zmien vo východoeurópskych krajinách, politické perspektívy pre OSN, otázky globalizácie, problém globálnej bezpečnosti, regionálne partnerstvá a oblasti spolupráce. Východiskovým bodom pre diskusie o ekonomike, politike, sociálnych otázkach ako aj o masmédiách, umení a kultúre je historický a kultúrny kontext strednej Európy. Semináre, workshopy, prednášky a diskusie vedú popredné osobnosti zo strednej a východnej Európy - intelektuáli, vedci, politici, zástupcovia rôznych firiem a mimovládnych organizácií, žurnalisti a umelci. Účastníci by sa mali aktívne zapájať do programu a priblížiť ostatným účastníkom svoju krajinu a jej kultúrne dedičstvo a tradície, aby si všetci účastníci týmto spôsobom mohli prehĺbiť znalosti o krajinách strednej a východnej Európy. Účastníci budú mať možnosť rozdeliť sa do pracovných skupín a vytvoriť vlastné projekty, ktorých cieľom je prehĺbiť

spoluprácu medzi krajinami strednej a východnej Európy.

Program

dopĺňajú študijné výlety a spoločenské akcie, ktoré obohatia spomienky každého účastníka o nezabudnuteľné momenty. Všetky aktivity majú spoločný cieľ: posilniť atmosféru integrácie, dialógu a spolupráce medzi účastníkmi z rôznych krajín strednej a východnej Európy.

Skúsenosti

Višeградská letná škola patrí medzi najrenomovanejšie alternatívne formy vzdelávania a spolupráce mladých ľudí v strednej a východnej Európe. Počas predchádzajúcich ročníkov vytvorili účastníci životaschopné projekty, na ktorých úspešne spolupracovali aj po skončení letnej školy. To dokazuje, že Višeградská letná škola sa stala úspešným fórom pre vytváranie nových foriem spolupráce a dialógu medzi mladými ľuďmi v regióne.

Náklady

Organizátori zabezpečujú všetky semináre, workshopy, prednášky a pracovné materiály, ubytovanie a celodennú stravu, študijné výlety a spoločenské akcie, miestnu dopravu po Krakowe.

Účastníci si hradia cestovné náklady do Krakowa a späť, vlastné poistenie, registračný poplatok vo výške 30 EUR.

Kto sa môže zúčastniť

Hľadáme aktívnych, otvorených a kreatívnych mladých ľudí, ktorí majú chuť zapájať sa do diskusií a vyjadriť svoj názor. Pracovným jazykom je angličtina, preto vynikajúca znalosť angličtiny je nevyhnutnosťou.

Každý kandidát by mal poslať motivačný list, v ktorom vysvetlí svoje dôvody, prečo sa hlási na Višeградsku letnú školu, vyplnenú prihlášku, (formulár je možné stiahnuť na stránke www.villa.org.pl v časti Visegrad Summer School 2006, alebo Vám ho zašleme na požiadanie e-mailom) CV kandidáta, Odporúčací list (zo školy alebo od zamestnávateľa), ktorý by mal

obsahovať dôvody, pre ktoré je kandidát vhodný pre Višeградsku letnú školu.

Všetky náležitosti prosíme zaslať v anglickom jazyku mailom na adresu: makusova@cvek.sk a zároveň poštou na adresu:

Centrum pre výskum etnicity a kultúry
Karpatska 7
811 05 Bratislava

S prípadnými otázkami nás prosím kontaktujte na info@cvek.sk Uzávierka podávania prihlášok je 30. apríla 2007. Úspešní uchádzači budú informovaní do 31. mája 2007.

■ Konferencie ■

Warsaw East European Conference

Dátum konania: July 15-18, 2007

Miesto konania: Warsaw, Poland

Uzávierka prihlášok: April 30, 2007

Kontakt: Studium Europy Wschodniej (The Centre for East European Studies), Warsaw University, PL00-927 Warszawa

Tel.: +48-22-55-22-555, +48-22-55-22-444

Fax: +48-22-55-22-222

E-mail: conf.studium@uw.edu.pl

Internet:

http://www.uw.edu.pl/en/page.php/news/conf_07/inf_en.html

New Frontiers? Social Policy in the 21st Century

Dátum konania: July 23-25, 2007

Miesto konania : Birmingham, UK

Jazyk: English

Uzávierka prihlášok: May 18, 2007, Abstracts may only be submitted electronically via the conference website at <http://www.spa-conference.bham.ac.uk/>

E-mail: SPAconf@contacts.bham.ac.uk

Internet: <http://www.social-policy.com/conferences.aspx>

Realities of Ageing: Research into Action

Dátum konania: September 06-08, 2007

Miesto konania: Sheffield, UK

Jazyk: English

Uzávierka prihlášok: April 30, 2007

Kontakt: BSG 2007 Conference Secretariat, Sheffield Hallam University, City Campus, Room 5503 Surrey Building, Sheffield S1 1WB

Tel.: +44-114-225 5319/5338 Fax: +44-114-225 5337

E-mail: conference21@shu.ac.uk

Internet: <http://www.bsg2007.org.uk/index.html>

European Conference on Business and Economic Ethics

Dátum konania: : September 6 - 8, 2007

Miesto konania: Heidelberg, Germany

Jazyk: English

Uzavierka prihlások: March 01, 2007

Kontakt: Dorothea Baur

E-mail: dorothea.baur@unisg.ch

Internet: <http://www.berlinerforum.org/cfp.html>

European Protest Movements since the Cold War: The Rise of a (Trans-)national Civil Society and the Transformation of the Public Sphere after 1945

Dátum konania: : November 22-24, 2007

Miesto konania: Heidelberg, Germany

Jazyk: English

Uzavierka prihlások: April 15, 2007, please use the online application at <http://www.protest-research.eu> Social Science News February 2007 5

Kontakt: Heidelberg Center for American Studies, (HCA), University of Heidelberg

Hauptstrasse 120, 69117 Heidelberg, Germany

Tel.: +49 6221 54-3710 Fax: +49 6221 54-3719

E-mail: mail@protest-research.eu

Internet: <http://www.protest-research.eu>

Paris International Conference on Education, Economy & Society

Dátum konania: July 17-19, 2008

Miesto konania : Paris, France
and roundtables.

Jazyk: English, French Fee: 300€

Uzavierka prihlások: July 01, 2007

Kontakt: Analytrics, 7 Quai du General Koenig,
67000 Strasbourg, France

E-mail: Conference-2008@analytrics.org

Internet: <http://education-conferences.org/default.aspx>

Granty, študijné programy

Master's programmes in European Politics and Sociology

Organizácia : University, Faculty of Social Studies

Program : Scholarship in the form of one-year tuition waiver

Dĺžka trvania : two years (4 semesters), tuition fee: 960 EUR per semester

Miesto konania: Brno, Czech Republic

Uzavierka prihlások: April 30, 2007 (EU citizens and non-visa applicants later)

Kontakt: Questions: Office For International Relations:

Mgr. Veronika Gábová, gabova@fss.muni.cz, Dr. Pavel

Pšeja, palo@fss.muni.cz; Dr. Csaba Szaló,

szalo@fss.muni.cz

Internet: <http://www.fss.muni.cz/Eng>

PhD programmes in Social Sciences

Organizácia: Masaryk University, Faculty of Social Studies

Program: Scholarship in the form of one-year tuition waiver

Dĺžka trvania: three years

Miesto konania: Brno, Czech Republic

Uzavierka prihlások: May 31, 2007

Kontakt: Vice-dean Prof. Petr Macek,

macek@fss.muni.cz, int@fss.muni.cz. Common

questions Office for International Relations, Mgr.

Jolana Navrátilová, jnavrati@fss.muni.cz

Internet: <http://www.fss.muni.cz/Eng>

■ Kontakt redakcie ■

Ing. Alena Holíková

Ústav verejnej politiky FSEV UK

Odbojárov 10/a

P. O. Box 129

820 05 Bratislava 25

E-mail : aholikova@gmail.com

Tel: 02/501 176 60

■ Kontakty na autorov ■

Mgr. Katarína Staroňová PhD.

Odborná asistentka UVP, FSEV, UK Bratislava

staronova@governance.sk

Ing. Emília Sičáková-Beblavá PhD.

Odborná asistentka UVP, FSEV, UK Bratislava

ema@transparency.sk

Mgr. Erik Láštík PhD.

Odborný asistent UVP, FSEV, UK Bratislava

erik.lastic@fphil.uniba.sk

PhDr. Martin Klus

Odborný asistent FPV MV, UMB v Banskej Bystrici,

martin.klus@gmail.com

PhDr. Michal Vašečka, PhD.

Externý spolupracovník UVP, FSEV, UK Bratislava

mvasecka@fss.muni.cz

Ing. Miroslav Beblavý, PhD.

Odborný asistent UVP, FSEV, UK Bratislava

beblavy@governance.sk

Mgr. Jozef Batora, PhD.

Odborný asistent UVP, FSEV, UK Bratislava

jozef.batora@oeaw.ac.at

Public Policy News, štvrťročník verejnej politiky FSEV UK